

підходів – ось неповний перелік практичних інструментів, отриманих слухачами під час роботи з теоретичним, по суті, матеріалом. Безумовно, здійснюваний пошук не може претендувати навіть на назву «наукова розвідка», не говори вже про «наукове дослідження», але вміння обрати нову точку зору, сміливість у висуненні гіпотез, усвідомлення необхідності постійного поповнення й оновлення знань потребують «тренування». Отримані компетенції виступають потужним підґрунтям усвідомленої мотивації у щоденній діяльності, оскільки слухачі отримують досвід вирішення того, що дійсно відбувається у сфері управління, але тимчасово приховане нагромадженням слів, гадок і «позицій». Іншими словами, з'являється здатність «побачити ліс», а не окремі дерева, що передбачає вибір відповідного способу дій.

Слід зауважити, що досвід відшукування відповідей на проблемні питання, як правило, зумовлює обережний підхід до формулювання відповіді на питання щодо перспектив місцевого самоврядування в ХХІ столітті. Аналізуючи тенденції функціонування місцевого самоврядування в різних країнах, слухачі приходять до висновку, що місцеве самоврядування певним чином «одержавлюється», що супроводжується відповідними змінами у функціонуванні державних структур, які набувають рис публічності й стають більш наближеними до громадян. Найскладніше, як вважає більшість слухачів-учасників дискусій – визначити й ідентифікувати загальний контекст функціонування сучасної держави, при цьому не виключається, що в сучасній турбулентності саме органи місцевого самоврядування можуть виступити осередками оновлення перспектив і кристалізації майбутнього.

Колісніченко Н.М.

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ З ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Підготовка в галузі публічного управління відповідає діяльності тих, хто навчається, а саме - публічному управлінню, як з точки зору тематики, так і мовного змісту та діяльності з вивчення мови. У групах з достатнім рівнем володіння мовою ефективно відразу починати спеціальне професійно-орієнтоване навчання. І, навпаки, у групах з низьким та середнім рівнем володіння іноземною мовою необхідно зосередити увагу перш за все на загальній мовній підготовці, а потім на професійно-спрямованій. Граматичний матеріал завжди повинен бути розроблений і відпрацьований в усній мові.

Важливу роль у вивченні іноземних мов надається асиміляції професійного словника. Асиміляція лексичних одиниць здійснюється з метою розвитку навичок усного спілкування та спрямована на реалізацію комунікативних навичок та адекватної відповіді у типових ситуаціях професійного спілкування, як словесного (для складання повідомлень з професійної тематики) так і письмового (вміння писати резюме, будь-які документи тощо).

Було б справедливим сказати, що, якщо існує якийсь «парасольковий» (комплексний) підхід до вивчення мов, який став прийнятною «нормою» в навчанні іноземної мови, то це має бути комунікативний підхід. Мета комунікативного підходу розширюється щодо створення комунікативної компетенції в порівнянні з

попередніми методами, що сповідують одну і ту ж мету. Навчання здобувачів тому, як використовувати мову, вважається, принаймні, таким же важливим, як вивчення самої мови [3]. Таким чином, серед аналізованих методів комунікативний метод є ключовим, оскільки комунікативна компетенція є дуже важливою для публічних службовців. Професійно орієнтовані «тематичні дослідження» повинні бути невід'ємною частиною більшості занять для навчання словесної комунікації.

З середини 80-х років минулого сторіччя формуються концепції широкого «підходу» до вивчення мов, що означає охоплення різних методів вивчення іноземної мови на основі різних форм їх реалізації. Безпосередньо в навчальному середовищі підготовки управлінців використовуються такі форми [4, с. 13-14]:

віч-на-віч - як правило, це навчання на основі занять з викладачем, на регулярній щотижневій основі, які можуть проводитись невеликими групами або один-на-один (індивідуально);

дистанційне, відкрите навчання або самонавчання - як правило, здобувач працює повністю самостійно, використовуючи матеріали для самостійного вивчення, або отримує підтримку для самостійного навчання. Зазвичай, дистанційний курс у зарубіжному закладі передбачає спілкування з викладачем телефоном раз на день та/або після оплати підписки на курс, навчання в межах мовного центру (як правило, функціонує на базі коледжу чи університету) з використанням його ресурсів;

поєднання навчання віч-на-віч і самонавчання - найефективніша форма навчання за умови, що обидві частини інтегровані та орієнтовані на потреби здобувача.

Найпоширенішим видом навчання є короткотермінове навчання, призначене для задоволення нагальної потреби у вербальному спілкуванні.

В Україні система підготовки з публічного управління здобувачів різного рівня (бакалаврського, магістерського, підготовки докторів філософії) передбачає навчання з іноземної мови (дисципліни «Професійна іноземна мова в публічному управлінні», «Іноземна мова у професійній діяльності», «Іноземна мова в професійній діяльності дослідника публічного управління та адміністрування» тощо), формування та продукування здобувачами професійно-орієнтованих іншомовних мовленнєвих компетентностей в аудіюванні, говорінні, читанні, письмі та перекладі, формування професійно-орієнтованої лінгвосоціокультурної компетентності, реалізацію здобувачами орієнтованої навчально-стратегічної та прагматичної компетентності [1, с. 46], а відтак, і формування відповідного навчально-методичного забезпечення.

Управлінські дисципліни спеціальності «Публічне управління» на Заході є добре розробленими й успішно викладаються іноземною (переважно англійською) мовою у провідних університетах світу, мають особливу цінність у зв'язку з тим, що представлена в них аналітика дозволяє зробити процес прийняття політичних й управлінських рішень та проведення їх в життя максимально відкритим, об'єктивним, економічним й ефективним шляхом. Очевидно, що підготовка високопрофесійних управлінських кадрів, політиків, керівників та менеджерів різного профілю, які володіють управлінською методологією, має не тільки економічні та політичні, але й соціокультурні наслідки.

Для того, щоб навчитися аналізувати, критично оцінювати, інтерпретувати та активно використовувати складну інформацію, здобувачам освіти необхідно розвивати професійні та мовні навички в конкретному дисциплінарному контексті.

Саме такі навички дозволяє розвивати методологія викладання іноземної мови професійного спрямування (наприклад - англійська для спеціальних цілей - ESP - English for Specific Purposes), іноземної мови для спеціальних академічних цілей (наприклад, англійська для конкретних академічних цілей - ESAP - English for Specific Academic Purposes) [2]. Цей напрямок віднедавна набув своєї значущості, так як на сьогодні він значним чином визначає майбутнє викладання іноземної мови нелінгвістичних факультетів і програм.

Список використаних джерел

1. Варянюк Т., Іванченко Л. Особливості навчальної програми з іноземної мови для підготовки магістрів технічних спеціальностей. Актуальні наукові дослідження в сучасному світі. Збірник наукових праць. Переяслав-Хмельницький. 2018. Вип. 1 (33). Ч. 6. С. 44-48.
2. Сімкова І.О. Сучасні підходи до навчання англійського професійно орієнтованого діалогічного мовлення студентів інженерних спеціальностей. URL: [http://www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/01_pub\(2\).pdf](http://www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/01_pub(2).pdf)
3. Brumfit C. Communicative methodology in language teaching: The roles of fluency and accuracy. Cambridge: Cambridge University Press, UK. 1984. 176 p.
4. The Language Guide for European Business Successful communication in your international trade. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011. URL: https://nellip.pixel-online.org/files/publications_PLL/08_The%20Language%20guide%20for%20European%20business.pdf

Лебедева Н.А.

ПІВНІЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ НАБУТТЯМ НАВИЧОК ПЕРЕКЛАДУ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ

У переліку пріоритетних напрямів (тем) для підвищення кваліфікації державних службовців за загальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами у 2021 році [2] Наказом Національного агентства України з питань державної служби від 27 серпня 2020 р. № 154-20 серед загальних професійних (сертифікатних) програм підвищення кваліфікації затверджено наявність підвищення кваліфікації з іноземних мов державними службовцями міністерств, центральних органів виконавчої влади та інших державних органів [2]. Програма підготовки магістрів також є кваліфікаційним підвищенням і займає одну із ключових позицій у сучасному освітньому процесі. Так, у перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснювалась підготовка здобувачів вищої освіти, доповнено галузю знань за шифром 28 "Публічне управління та адміністрування", до якої включено спеціальність 281 "Публічне управління та адміністрування" (постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2016 р. № 674) [3, с. 23].

Обов'язково здобувачами ступеня "Магістр" вивчається предмет "Іноземна мова за професійним спрямуванням". В процесі навчання студенти стикаються з низкою проблем, серед яких варто зазначити складнощі професійного перекладу. Безеквівалентна лексика є однією з них.